

**ASK
ØY**

KOMMUNE

Årsplan

Furuly barnehage

«med lekelyst og forskertrang»

1. Innledning	2
2. Kommunens visjon og verdier.....	2
3. Presentasjon av barnehagen.....	3
4. Barnehagens verdigrunnlag og pedagogiske grunnsyn	3
4.1. Barnesyn.....	3
4.2. Verdier.....	3
4.3. Læringssyn	4
4.4. Voksenrollen	4
5. Medvirkning	4
5.1. Barns medvirkning	4
5.2. Foreldresamarbeid og medvirkning	5
6. Pedagogisk innhold.....	5
6.1. Omsorg	5
6.2. Danning	6
6.3. Lek.....	6
6.4. Læring	7
6.5. Progresjon	7
6.6. Digital praksis	7
6.7. Språk og kommunikasjon.....	8
6.8. Læringsmiljø	8
6.9. Livsmestring og helse	8
6.10. Mangfold og likeverd.....	9
6.11. Bærekraftig utvikling	10
6.12. Fagområdene	10
7. Overganger	11
7.1. Tilvenning.....	11
7.2. Overgang fra base til base.....	11
7.3. Overgang barnehage – skole.....	11
8. Dokumentasjon- og vurderingsarbeid	12
8.1. Barnehagen som lærende organisasjon.....	12
8.2. Dokumentasjon	13
8.3. Vurdering	13
9. Samarbeid.....	14
9.1. Samarbeid andre instanser	14
10. Barnehagens satsingsområder – Prosjektarbeid/Tradisjoner/Årshjul	15

1. Innledning

I Askøy kommune er det 9 kommunale barnehager med ulik organisering, størrelse og pedagogisk profil, som sikrer et mangfoldig tilbud til kommunens innbyggere. Barnehagene har et tett samarbeid og har utarbeidet felles verdier og felles satsningsområder. Satsningsområdene er beskrevet i Temaplan barnehage 2018-2021.

Ansatte i de kommunale barnehagene har felles kompetanseutvikling og samarbeider på tvers for å sikre en høy kvalitet. Fra høsten 2019 utarbeider barnehagene sine årsplaner ut fra en fastsatt mal. Barnehagenes årsplan bygger på Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Temaplan barnehage gir føringer for kvalitetsutvikling i perioden 2018-2021 og beskriver eiers og barnehagemyndighets lokale tilpasning til rammeplanen og prioriteringer i planperioden. Som barnehageeier er kommunen ansvarlig for at barna får en god start på et livslangt læringsløp.

Årsplanen utarbeides i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre og danner grunnlag for pedagogisk innhold, aktiviteter og samhandling gjennom året. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold til pedagogisk praksis.

Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan også gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

Figur 2: Planhierarki

2. Kommunens visjon og verdier

Tett på utviklingen – tett på menneskene er Askøy kommunes visjon. Dette betyr at kommunen ønsker å ta en aktiv rolle og være tett på når det gjelder å styre og påvirke utviklingen.

Å være et varmt samfunn med gode levekår innebærer å ha et godt oppvekstmiljø og et rikt kulturliv, og folk som bryr seg om og tar vare på hverandre.

Gjennom kommunes verdier raus, interessert, modig og kompetent skal barnehagen tilrettelegge for trygghet, læring og utvikling i barnas hverdag. Verdiene gir også retning for samarbeid og kommunikasjon og skal sette standard for hva våre ansatte sier og gjør i møte med barn, foreldre,

Figur 3: Oversikt over hva kommunens verdier betyr for barnehagens ansatte.

3. Presentasjon av barnehagen

Furuly barnehage er en kommunal barnehage i Askøy kommune.

Barnehagen ligger på Strømsnes på Erdal, og ligger i et område som gir varierte muligheter for lek og læring i naturen. Vi har kort avstand til Solnes friluftsområde, skogsområder, gårdsdrift, vann og sjø. Vi legger vekt på å benytte oss av disse mulighetene i det daglige arbeidet og vi har fokus på naturen som pedagogisk arena.

Furuly barnehage sitt slagord er «med lekelyst og forskertrang».

4. Barnehagens verdigrunnlag og pedagogiske grunnsyn

4.1. Barnesyn

Alle barn er verdifulle, og skal møtes som selvstendige individer med egne følelser, tanker og meninger. Alle barn har unike ressurser som de bidrar med i felleskapet.

Barn sin opplevelsesverden skal møtes med respekt og forståelse.

4.2. Verdier

Barnehagens verdigrunnlag bygger på det verdigrunnlaget vi finner i barnehageloven, rammeplanen og kommunens visjoner og verdier. Barnehagens kjerneverdier er kompetanse, omsorg, respekt og samarbeid.

4.3. Læringsyn

Furuly barnehage er en arena der grunnlaget for livslang læring legges. Vi har et helhetlig læringsyn der vi ser på barns læring som en kontinuerlig prosess, der barna gjennom sine opplevelser og erfaringer i hverdagen, tilegner seg grunnleggende kunnskap og basisferdigheter.

Barna utvikler seg gjennom aktiv deltagelse i lek, samspill og hverdagsaktiviteter i barnehagen og er dermed aktive medkonstruktører av egen kunnskap.

4.4. Voksenrollen

Vi er aktive voksne som er i stand til å skape gode relasjoner til barna. Barna skal kjenne at de blir møtt, hørt og bekreftet. De voksne tolker barnas frustrasjoner, ønsker, behov og utfordringer og viser dem omsorg. De støtter opp under barnas medvirkning og handlefrihet. Ved å ha en god relasjon i bunn vil barna også være mer mottagelige for voksne som er tydelige på viktige grenser. For at de voksne skal kunne sikre at barn leker uten utvikling av negative samhandlingsmønstre og mobbing, forutsetter det god observasjonsevne kombinert med faglig-pedagogisk innsikt. Dette kalles en autoritativ voksenrolle som forskning legger til grunn for en god voksenstil.

5. Medvirkning

Barnets synspunkter skal vektlegges i samsvar med dets alder og modenhet. Barn har rett til medvirkning. Medvirkning handler om en pedagogisk praksis som skaper prosesser der det sikres at alles stemmer blir hørt og at alle opplever at de har betydning for det som foregår. Tanken om barns medvirkning bygger på ideer om likeverdighet og respekt for hverandre.

Barnehagens samarbeid med foreldrene skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av barnets tilbud. Foreldrenes medvirkning i barnehagens arbeid forutsetter god informasjon og innsikt i barnehagens arbeid. Informasjonen gis i daglig kontakt, månedsplaner, foreldresamtaler og foreldremøter. Foreldre gis også mulighet til medvirkning gjennom årlig foreldreundersøkelse.

Barnehagen har et Samarbeidsutvalget (SU). Utvalget skal sikre samarbeid mellom barnehagen og foreldrene. Styret skal sørge for at saker av viktighet for barnehagens innhold og virksomhet skal forelegges SU. Utvalget består av 2 representanter fra foreldregruppen, 2 representanter fra personalet og 1 representant fra eier. Styret møter og har uttalerett.

5.1. Barns medvirkning

Barna skal oppmuntres og gis mulighet til å uttrykke sitt syn på egen hverdag.

Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet.

Våre tiltak:

- Vi organiserer dagen slik at barna blir sett og hørt ved å dele dem i mindre grupper i løpet av dagen og ved at personalet fordeler seg der barna er.
- Vi er oppmerksom på hva barna er opptatt av og viser interesse for.
- Barna skal oppleve å bli tatt på alvor og respektert i forhold til egne meninger og følelser.
- Vi tilrettelegger det fysiske miljøet slik at leker og utstyr er tilgjengelig for barna.
- Vi lar barna være viktige samspillspartnere i planlegging, gjennomføring og evalueringer i forhold til barnehagens valg av aktiviteter.

5.2. Foreldresamarbeid og medvirkning

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning, og samarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.

Våre tiltak:

- Vi sikrer et godt samarbeid med foreldrene gjennom daglig kontakt ved henting og levering, foreldresamtaler om enkeltbarnet.
- Vi har møtearenaer som foreldremøter, samarbeidsutvalgsmøter, brukerundersøkelser og ulike sosiale arrangement.
- Vi lytter til foreldrenes innspill og ønsker og sammen med våre faglige begrunnelser finner vi tiltak til beste for barnet.
- Foreldrene opplever å bli tatt på alvor og respektert i forhold til egne meninger og følelser.

6. Pedagogisk innhold

Barnehagens innhold er allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen får barna leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Lek, omsorg, læring og danning sees i sammenheng og er viktige elementer i det pedagogiske innholdet.

Barnehagen skal ha en helsebringende og forebyggende funksjon, som fremmer barns fysiske og psykiske helse.

Livsmestring handler om å kunne forstå og ha muligheter til å påvirke avgjørende faktorer for mestring av eget liv. Barn må få utviklet et godt selvbilde, selvfølelse og tilhørighet, slik at de kan håndtere medgang, motgang, personlige utfordringer og konflikter på en best mulig måte.

Det pedagogiske innholdet er gjennomgående, periodebasert eller prosjektbasert som skal sees i sammenheng og bidra til barnets allsidige utvikling.

6.1. Omsorg

Barna skal føle seg ivaretatt av nære og trygge omsorgspersoner.

I barnehagen skal alle barna bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Våre tiltak:

- Vi er sensitiv for barnas kroppsspråk og uttrykksform.
- Vi ivaretar barnas behov for fysisk omsorg, og behovet for ro og hvile.
- Vi etablerer god relasjon til alle barna.
- Vi skaper et godt og inkluderende fellesskap i barnegruppen
- Vi er lydhør og imøtekommer barnas behov.
- Vi anerkjenner og gjør barna oppmerksom på deres omsorgshandlinger for hverandre.

6.2. Danning

Barnehagen skal støtte barnas utvikling av egen identitet og bidra til at de utvikler positiv selvfølelse.

Barnehagen skal støtte barna i å utforske og delta i fellesskapet.

Barna skal oppleve å være en del av fellesskapet og bidra til å utvikle felles verdier og normer.

Våre tiltak:

- Vi tar barna på alvor og «løfter» dem med positive tilbakemeldinger.
- Vi lar barna være aktive aktører i eget liv bl.a. ved at de er med å utarbeide regler for samhandling i barnegruppen.
- Vi har filosofiske samtaler og samlinger med barna.
- Vi lar barna oppleve at de er en del av en gruppe og delta i demokratiske prosesser.
- Vi ivaretar begge parter i en konflikt og veileder dem til å finne løsninger.

6.3. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Barnehagen skal sikre at barna får varierte lekeerfaringer ute og inne.

Barnehagen skal legge til rette for et inkluderende miljø der alle barn opplever glede og engasjement gjennom lek.

Våre tiltak:

- Vi organiserer rom, tid og lekemateriale slik at barna får gode rammer for lek.
- Vi fordeler barn og personalet i «rommet» inne og ute.
- Vi observerer, analyserer og støtter barna i leken på barnas og lekens premisser.
- Vi er lekne og deltar, veileder og beriker leken.
- Personalet er aktiv og støttende i uteleken og legger til rette for et variert lekemiljø.
- Vi veileder barna i å inkludere hverandre i lek og samhandling.

- Vi hjelper barna hvis leken medfører uheldige samspillmønstre, ved å være aktive støttespillere, både observerende og deltagende.

6.4. Læring

Barn skal oppleve et stimulerende og utforskende miljø som fremmer barns nysgjerrighet og lærelyst.

Barna skal oppleve mestring gjennom støtte og utfordringer.

Våre tiltak:

- Vi introduserer ulike tema og fenomener for barna bl.a. gjennom ulike prosjekter. Se kapittel 10.
- Vi utvider barnas erfaringer gjennom å reflektere rundt situasjoner, temaer og fenomener som de møter i hverdagen og skaper mening og forståelse sammen med dem.
- Vi legger til rette for hvert enkelt barns læring gjennom undring, nysgjerrighet og vitebegjær, og vi sikrer dette ved jevnlig evalueringer av arbeidet.

6.5. Progresjon

Barna skal oppleve at de i løpet av barnehagetiden opplever både støtte og utfordring ut fra eget ståsted.

Våre tiltak:

- Barna går i aldersinndelte baser. Skifte av baser vil være en del av den progresjonen barna får bl.a. ved at det fysiske miljøet, materiell og utstyr er tilrettelagt for barnegruppen.
- I løpet av dagen vil barna bli delt i ulike grupper der de får delta i aktiviteter tilpasset sine interesser og utviklingsnivå.
- Vi tilpasser det pedagogiske innholdet for barna med hensyn til barnas alder, barnas interesser og gruppens behov.

6.6. Digital praksis

Barna skal tilegne seg kunnskap og kompetanse for å kunne være en del av den digitale kulturen.

Barna skal være aktiv deltagende i digitale prosesser og få mulighet til å gjøre seg konkrete erfaringer.

Personalet skal utøve digital dømmekraft i forhold til bruk, i samarbeid med foreldrene.

Våre tiltak:

- Bruk av datamaskin og ulike digitale verktøy
- Kombinere oppgaver som krever flere digitale verktøy
- Fotograferer og dokumenterer barnehagehverdagen sin
- Lyd og lydopptak, film - og digital fortelling
- Varierte og kreative programvarer
- Kreative og varierte nettsider
- Internett som kunnskapsbase
- Se film og høre lydbok

6.7. Språk og kommunikasjon

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening.

Alle barna skal få god språkstimulering i barnehagehverdagen.

Alle barna skal delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling.

Våre tiltak:

- Vi tilbyr et godt språk- og samtalemiljø. Vi setter ord på/benevner barns handlinger i hverdagsaktiviteter og inviterer barn til samtaler i hverdagen.
- Vi stiller åpne spørsmål som åpner for refleksjon og tenkning.
- Vi utvider barnas forståelse ved hjelp av bilder, førstehåndsopplevelser og faktaopplysninger gjennom bruk av f.eks. søk på nettet og bøker.
- Vi arbeider etter innholdet i språkløyper (språkløyper.no). Lesing, leselogg, lesekroker, samtaler om bøker, fokusord, kultur for lesing, periodens bokutvalg og bruk av Askøy folkebiblioteket.
- Språksprell brukes fra barnet er 3 år.
- Tallsprell brukes i førskolegruppen.
- Vi bruker tegn til tale som støtte i språkutviklingen.
- Vi observerer barnas språk for å fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, og iverksetter ulike tiltak i samarbeid med foreldrene.

6.8. Læringsmiljø

Barna skal møte et stimulerende fysisk miljø inne og ute, som bidrar til at barna får undersøke, oppdage og gjøre egne erfaringer som utvider deres kunnskap og forståelse.

Barna skal møte tydelige, varme og omsorgsfulle voksne.

Våre tiltak:

- Barna møter et variert fysisk miljø inne og ute ved at vi bruker det fysiske miljøet bevisst i det pedagogiske arbeidet.
- Vi bruker barnehagens nærmiljø aktivt for å gi barna utfordringer og gir plass til utforskning på egen hånd og sammen med andre.
- Vi legger tilrette for kompetanseheving i forhold til voksenrollen med fokus på autoritative voksne.

6.9. Livsmestring og helse

Barnehagen skal bidra til barnets trygghet, livsglede og følelse av egenverd.

Barnehagen skal bidra til at barna gjennom dagen får fysisk aktivitet med moderat til høy intensitet og samtidig gi dem muligheten til hvile i løpet av barnehagehverdagen.

Barnehagen skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner.

Våre tiltak:

- Vi gir barna varierte og allsidige motoriske muligheter og utfordringer inne og ute.
- Vi gjør aktivt bruk av naturområdene i barnehagen.
- Vi innarbeider og sikrer gode hygieniske rutiner.
- Førskolebarna får svømmeopplæring i Terapibadet høsten 2019.
- Vi følger minstestandard for måltidene, med fokus på sunne helsevaner.
- «Venner» er et materiell som tar opp viktige problemstillinger innenfor sosial kompetanse. Dette brukes på base 3 og Base 4.
- Vi implementerer rutinen for avdekking og håndtering av mobbing i barnehagen.
- Vi oppmuntrer til og trener på basisferdigheter som å vente på tur, dele med andre, høflighet, holde orden og økt selvstendighet i takt med alder og modning.
- «Vi bruker materiellet «Grønne tanker - glade barn», i førskolegruppen.
- Vi har filosofisamlinger der vi øver på en begynnende refleksjonsprosess.
- Vi tar i bruk «Æ e Mæ» nettressursen som har aldersinndelte temaplaner som inneholder ulike aktivitetsforslag, der målet er å forebygge vold og seksuelle overgrep.

6.10. Mangfold og likeverd

Barna skal føle tilhørighet til barnehagen og føle seg som en del av fellesskapet.

Barna skal oppleve seg som verdifulle, få venner og bidra i et sosialt fellesskap uavhengig av bakgrunn.

Våre tiltak:

- Vi markerer merkedager til barnas egen kultur.
- Vi synliggjør kulturen som barna har tilknytning til gjennom oppslag, materiell og pedagogisk innhold.
- Vi bidrar til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen ved å støtte flerspråklige barn til å bruke sitt morsmål.
- Vi markerer samenes nasjonaldag 6. februar.

6.11.1 Likestilling

Barnehagen skal fremme likestilling og motvirke alle former for diskriminering.

Våre tiltak:

- Vi har et utvalg av leker, materiell og aktiviteter/lek som fremmer likestilling og likeverd.
- Vi har oppmerksomhet på at vi har like forventninger til barna uavhengig av kjønn, f.eks. ved deltagelse i leseaktiviteter og samtaler gjennom dagen.
- Personalet har en bevissthet om hvordan de omtaler og forholder seg til kjønn i barnehagen.

6.11.2 Tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte

Barna skal oppleve seg som en del av fellesskapet og få et likeverdig tilbud.

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnets behov og forutsetninger.

Våre tiltak:

- Vi tilrettelegger og organiserer arbeidet på en slik måte at funksjonsnedsettelsen ikke skal være til hinder for deltagelse i lek og aktiviteter med de andre barna.
- Observasjoner, analyserer og gir veiledning.
- Ressursteam.
- Systemrettet veiledning.
- Samarbeid med foreldre, PPT og spesialpedagoger og andre eksterne tjenester.

6.11. Bærekraftig utvikling

Barna skal innarbeide verdier, holdninger og erfare hvordan de kan bidra til en bærekraftig utvikling.

Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold.

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

Våre tiltak:

- Vi legger vekt på at barna opplever å få være i naturen, får naturopplevelser og gis rom for undring.
- Barna opplever mangfoldet i naturen, samler inn naturmateriale og observerer.
- Barna får delta på å dyrking av planter og grønnsaker.
- Barna kildesortering avfall i barnehagen.
- Miljøvernprosjekt. Se prosjektplan.

6.12. Fagområdene

Barna skal utvikle kunnskap og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.

Våre tiltak:

- Vi bruker ulikt materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill, bøker og musikk i arbeidet med fagområdene. Prosjektplanene sikrer at alle fagområdene blir arbeidet med gjennom året. I prosjektene vektlegger vi noen fagområder mer enn andre, men i løpet av året skal barna få fordype seg i alle fagområdene gjennom prosjektarbeidet. De ulike fagområdene er:
 - Kommunikasjon, språk og tekst
 - Kropp, bevegelse, mat og helse
 - Kunst, kultur og kreativitet
 - Natur, miljø og teknologi
 - Antall, rom og form

- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

7. Overganger

Barn og foreldre skal erfare at det er en god og trygg overgangsprosess mellom hjem- barnehage, mellom de ulike avdelingene innad i barnehagen, og mellom barnehage-skole. Barnehagen er bevisst på hvordan de sikrer at alle barn får nødvendig tid, støtte og trygghet i overgangene. Foreldre og barnehage samarbeider for at det enkelte barn skal komme styrket gjennom de ulike prosessene.

7.1. Tilvenning

Barna skal oppleve en trygg og god overgang fra hjemmet til barnehagen.

Våre tiltak:

- Vi bruker Jåttåmodellen der det settes av 5 dager til oppstart. Barna er sammen med foreldrene og får tid til å bli kjent med barnehagen og personalet.
- Foreldrene er aktiv deltagende og er barnas trygge base i tilvenningsperioden.
- Barnehagen har en kontaktperson for barna i den første tiden i barnehagen.
- Vi gjennomfører startsamtale mellom pedagogisk leder og foreldrene.

7.2. Overgang fra base til base

Barna skal oppleve at det er en god overgang fra base til base.

Våre tiltak:

- Vi setter sammen gruppene ut fra kjennskap til barna, vennskap, gruppesammensetning og alder.
- Foreldrene får informasjon om hvilke base barnet overføres til innen mai
- Vi lager en plan for samarbeid mellom basene frem mot overføring
- Vi gjennomfører overgangssamtaler mellom baselederne.

7.3. Overgang barnehage – skole

Det siste året har vi et særlig fokus på å skape sammenheng og utvikling i arbeidet fra barnehagen og over i skole.

Barnehagen, skole og foreldre samarbeider om en trygg overgang mellom barnehage og skole

Våre tiltak:

- Det siste året før skolestart blir barna samlet på samme base.
- Det pedagogiske innholdet sikrer god progresjon i barnehageopplegget.
- Vi ivaretar barnas behov for utfordringer og opplevelser og forbereder dem slik at de kan møte skolen med glede og forventning.

- Vi legger til rette for et systematisk arbeid rettet mot basisferdigheter, språk, matematikk og lese – og skriveforberedende aktiviteter.
- Det arrangeres eget foreldremøte for førskolebarna, høst (i barnehagen) og vår (i skolen)

Barnehagen følger Askøy kommunes handlingsplan og rutiner for overgang barnehage – skole.

8. Dokumentasjon- og vurderingsarbeid

Barnehagen skal være en lærende organisasjon som til enhver tid utvikler kvalitet innen barnehagens innhold og oppgaver. Personalet skal være innovative, søke ny kunnskap, og lære av hverandre. En stadig utvikling av personalets kompetanse er viktig.

Ved å sette ord på og reflektere over egen praksis i samspill med barna, vil personalet ha grunnlag for å kunne vurdere om praksis innfrir rammeplanens målsettinger og krav.

Barnehagen skal være et profesjonsfaglig fellesskap der alle ansatte reflekterer over formål, verdier, innhold og oppgaver, der faglige og etiske problemstillinger inngår. Personalet skal arbeide med å sette mål, innhente informasjon, vurdere og analysere, planlegge og justere kursen ved behov.

8.1. Barnehagen som lærende organisasjon

Barnehagen skal holde en høy faglig kvalitet og støtte seg på forskning som er gjort på barnehagefeltet.

Vi skal ut fra evalueringer fra foreldre, ansatte og barn sette fokus på noen utviklingsområder hvert år som hele personalet får delta på.

Våre tiltak:

Utviklingsarbeid: Vi gjennomfører Språkløyper som er et kompetansehevingsmaterieell for barnehagepersonell. Vi holder nå på med 2. året av denne kompetansehevingen.

Målsetninger er å:

- Gi økt kunnskap om barns språklæring.
- Få erfaringer med og kunnskap om hvordan ulike måter å lese på kan brukes som redskap i arbeidet med barnas språk.
- Skape trygghet i pedagogiske valg for å lykkes med lesing for alle.
- Gi økt kunnskap om ulike former for språkvansker og hvordan de kan komme til uttrykk.
- Få erfaringer med dynamiske arbeidsformer.
- Få erfaring med hvordan de kan fremme språklig deltakelse for barn med språkvansker.

Minikurs; interne kurs der vi deler kunnskap mellom personalet.

Deling på personalmøter, styremøter og planleggingsdager.

Implementering av tiltaket «Sammen mot mobbing».

Bruke «Æ er mæ» som er en nettressurs som tas i bruk i barnehagen. Vi gjennomfører kompetanseheving for personalet knyttet til bruk av materialet.

Vi deltar på nettverk for begynneropplæring.

Personalet skal kurset i Widgit, (Alternativ supplerende kommunikasjon).

8.2. Dokumentasjon

Vi skal dokumentere personalets arbeid for å oppfylle kravene i barnehageloven, rammeplanen og årsplanen for foreldre, barnehagemyndighet.

Dokumentasjon om enkeltbarn skal sikre barngruppen og enkeltbarn et tilrettelagt tilbud.

Våre tiltak:

- Vi dokumenterer på barnehagens skjermer/utstillinger ol.
- Prosjektrapporter legges ut på IST direkte til foreldrene.
- Vi lager små og store utstillinger av arbeidsprosesser og barnas arbeider.
- Facebookpublikasjoner to ganger ukentlig.
- Vi legger ut dagrapporter på IST direkte fra hver Base.
- Månedspaner sendes ut.
- Porteføljer for hvert enkelt barn til foreldre.

8.3. Vurdering

Vurdering, tilbakemeldinger og refleksjon rundt arbeidet sikrer at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Videreutvikle barnehagen slik at den best mulig er i stand til å nå målsetningene om en god pedagogisk virksomhet.

Personalet vurderer arbeidet i barnehagen.

- Daglig, refleksjon over opplevelser og erfaringer.
- På basemøter, månedlig.
- Månedspaner, månedlig.
- Evaluering av fokusområder, hver 2. mnd.
- Pedagogisk dokumentasjon/prosjektrapporter, 3 ganger pr. år.
- Planleggingsdagen om våren.

Barnehagen bruker ulike arbeidsmåter for å invitere foreldrene inn i vurderingsarbeidet.

- Det daglige samarbeidet.
- Foreldresamtaler.

- Foreldremøtet 2.4.20.
- Foreldreundersøkelse. Utdanningsdirektoratet; november 19.
- Samarbeidsutvalget.

Barna blir også trukket inn i vurderingsarbeidet. Barna og barnegruppen medvirker ut fra alder og forutsetninger.

- Gjennom prosjektarbeidet vil barnas tilbakemeldinger i hverdagen være viktig i forhold til hvordan prosjektet utvikles.
- Daglig samtaler med barna gir oss tilbakemeldinger på tilbudet og hvordan de har det i barnehagen.
- I forhold til de yngste barna vil personalet tolke barnas uttrykk og signaler og ta barneperspektivet med i vurderingsarbeidet.

9. Samarbeid

Barnehagen samarbeider med ulike instanser om barns oppvekst og utvikling. Personalet har ulik kompetanse, og sammen legges det til rette for et godt samarbeid til beste for barna.

Personalet som arbeider i barnehagen har taushetsplikt. Opplysninger om private og personlige forhold skal ikke bli gjort kjent for andre. Samarbeid om enkeltbarn avklares med foreldre før kontakt med andre instanser.

9.1. Samarbeid andre instanser

Pedagogisk psykologisk tjenester (PPT)

Fast dag: Barnehagen får besøk av sin PPT-kontakt 1-2 ganger i halvåret. Her kan personalet drøfte ulike problemstillinger anonymt eller med tillatelse fra foreldre. Utfordringene kan være knyttet til barnehagens rutiner, barns språkutvikling, barnegruppen, atferd, samspill ol. Sakene kan være enkeltbarn eller hele barnegrupper.

Barnehagen kan ta kontakt med PPT for drøftinger angående barnegruppen eller enkeltbarn. Dersom samarbeidet dreier seg om enkeltbarn skal foreldre tas med i denne prosessen og de skal gi skriftlig samtykke før kontakt med PPT opprettes. Foreldre kan også selv ta direkte kontakt med PPT, men vi oppfordrer til at de samarbeider med barnehagen.

Pedagogiske støttetjenester (PST)

Barn som, ut fra en sakkyndig vurdering fra PPT, er tildelt spesialpedagogiske timer, får denne hjelpen i barnehagen. Hjelp til barn med nedsatt funksjonsevne kan også gis ved å styrke den generelle bemanningen i barnehagen.

Familiehelsetjenesten

Barnehagen har et samarbeid med Familiehelsetjenesten. Vi har ulik kompetanse om barn og samarbeidet går ut på å utveksle erfaringer og gi råd og støtte til hverandre på et generelt plan.

Barnevernet

Barnehagen har samarbeid med barnevernet. Som en offentlig etat har alle ansatte i barnehagen opplysningsplikt til barnevernet.

Ressursteam

Barnehagen har i løpet av året tverrfaglige møter der PPT, barnevernet, helsesykepleier og representant fra barnehagen møtes for å drøfte ulike aktuelle saker.

Barnehagen som opplærings arena

Barnehagen er en viktig opplærings arena for utdanning av nye fagpersoner. I de fleste utdannelser til yrkene i barnehagen kreves det praksis der elever, studenter og lærlinger får prøvd seg i yrket og henter verdifull erfaring med seg i sin utdanning.

Barnehagen kan være praksisbarnehage for ulike utdanningsinstitusjoner.

Barnehagen tar også imot elever fra grunnskole, videregående skole og er også lærlingebedrift.

10. Barnehagens satsingsområder – Prosjektarbeid/Tradisjoner/Årshjul

PROSJEKTARBEID

Vi arbeider prosjektbasert. Her får barna arbeide med et tema over tid slik at de har mulighet til å undersøke, undre seg og fordype seg i et tema. Det er satt opp 3 dager i uken der vi arbeider med ulike sider ved prosjektet. Prosjektet trekkes inn i hverdagsaktiviteter og lek gjennom uken.

Prosjektene for de ulike aldersgruppene tilpasses barnas alder, barnas interesser og gruppens behov og vil derfor utvikle seg ulikt i de ulike barnegruppene. Valg av prosjekter sikrer at barna opplever en progresjon i de erfaringene og opplevelsene som de får ta del i. I prosjektene vil barna også møte de ulike fagområdene som er beskrevet i rammeplanen. I prosjektene vektlegger vi noen fagområder mer enn andre, men i løpet av året skal barna få fordype seg i alle fagområdene gjennom prosjektarbeidet.

- Base 1 og Base 2 har også like prosjekter og samarbeider på tvers av basene (1-3 åringene)
- Base 3 og Base 4 har like prosjekter og samarbeider om innhold og aktiviteter (2-6 åringene)

Prosjekttittel: «Fra topp til tå»

Base 1 og Base 2

Tidsrom: September, oktober og november

Mål:

- Barna skal få oppleve trivsel og glede, i et barnefelleskap med fokus på seg selv, kroppen og følelser.
- Barna skal få uttrykke seg verbalt og kroppslig og bli bevisst at alle har følelser og grenser.
- Barna skal bli møtt på egne følelser og få hjelp til å kjenne igjen disse.
- Barna skal møte et aktivt språkmiljø.

Arbeidsmåte:

I denne perioden skal vi jobbe med å skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å bruke språk og kommunisere med andre. Vi skal bruke varierte formidlingsformer og tilby et mangfold av bøker, sanger, bilder og uttrykk. Vi skal formidle fortellinger og skape rom for barnas opplevelse, samtaler, erfaringer og tanker.

Gjennom å jobbe med miljø og regler på basene skal vi bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre. Personalet skal jobbe med voksenrollen og relasjonsarbeid. Vi skal være aktive og tilstedeværende, støttende og utfordre barna til variert kroppslig lek og anerkjenne barnets mestring.

Måltider og matlaging skal bidra til måltidsglede gjennom deltakelse, samtaler og fellesskapsfølelse hos barna. Vi skal lage mat sammen med barna og ta dem med i forberedelsene.

I arbeidet gjennom dette prosjektet skal vi ha spesielt fokus på kroppen og følelser. Vi skal bruke språket aktivt i denne perioden for å gi barna mulighet å utvikle språket sitt innenfor dette temaet. Vi kommer til å ha spesielt fokus rundt boken «Fra topp til tå», av Eric Carle.

Vi skal lage familiehus så alle barna har dette tilgjengelig som språkstøtte. Vi skal lese bøker og ellers bruke bilder som samtalestøtte og vi skal bruke boken hvem er sint og egne plansjer for å sette ord på følelser og regler. Felles regler på banen skaper rammer for hvordan vi har det sammen og dette skal vi jobbe aktivt med i denne perioden.

Vi skal sette ord på barnas følelser og det er viktig at alle følelser er lov å ha. Vi skal støtte barna i de uttrykkene de har, og hjelpe dem å regulere følelsene sine.

Vi skal balansere hverdagen mellom aktivitet og hvile. Vi skal gå på turer med fokus på utfordring og støtte for å gi gode mestringsopplevelser for barna. I hverdagen skal vi legge til rette for felles opplevelser med utgangspunkt i sang, dans og musikk. Tumblelek er den kroppslige og

grunnleggende sosiale leken barna har tidlig og denne er viktig. Vi skal jobbe med barnas bevissthet om sin egen kropp gjennom selvstendighetstrening med god balanse mellom støtte og utfordring, i påkledning måltid og stell.

Tegn til tale knyttet til prosjektet; Hjelp, trøste, glad og sint.

Kommunikasjon, språk og tekst:	Etikk, religion og filosofi:	Kropp, bevegelse, mat og helse:
<p>Vi skal øve på å bruke språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.</p> <p>Barna skal oppleve høytlesing, fortelling, sang og samtale.</p>	<p>Barna skal få være en del av et barnefelleskap bygget på respekt for hverandre.</p> <p>Barna skal få erfare at vi har både likheter og ulikheter.</p>	<p>Tilrettelegge for allsidig bevegelseserfaringer, inne og ute.</p> <p>Hjelp barna på sette ord på å bli kjent med egne behov.</p> <p>Vi skal få kjennskap til menneskekroppen</p> <p>Vi skal jobbe med at barna skal kunne utvikle gode vaner for hygiene og et variert kosthold.</p> <p>Barna skal få bli trygg på egen kropp, få en positiv oppfatning av seg selv og bli kjent med egne følelser.</p>

Prosjekttittel: «Det akademiske kvarter»

Base 1 og Base 2

Tidsrom: Januar, februar og mars

Mål:

- Barna skal få en begynnende forståelse for årstidenes variasjoner.
- Barna skal få erfaringer med naturen gjennom eksperimenter og førstehåndserfaringer
- Barna skal få bruke kunstuttrykk til å utforske kontrastene vi finner i verden rundt oss.

Arbeidsmåte:

I arbeidet med natur, miljø og teknologi skal vi legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring. Vi skal utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomener sammen med barna. Lysboksene brukes inne med de yngste. Vi skal bruke turer i nærområder og ha fokus på naturfenomener rundt oss: is på søledammer, dugg på blader. Vi vil undre oss over prosessen når vann fryser, fryse hansker med vann i ulike farger som vi henger ute som «termometer». Det kan fortelle oss om det er varmegrader eller kuldegrader ute. I forhold til

bærekraftig utvikling vil vi se på hva som hører hjemme i naturen og sortering av søppel. Vi vil også plukke søppel i naturen på turer.

I arbeidet med kunst, kultur og kreativitet vil vi ha fokus på farger og sanseintrykk. Vi skal male på snø og is og bruke musikk til å forsterke sanseintrykk. Vi skal bruke overhead med skyggeteater og eventyr i samlingsstunder.

I arbeidet med kommunikasjon, språk og tekst skal vi oppmuntre barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme. Vi skal inkludere alle barna i språkstimulerende aktiviteter. Vi skal bruke matematiske begreper reflektert og aktivt i hverdagen. Vi bruke bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr for å inspirere barna til matematisk tenkning. Vi vil bruke bilder på veggen av aktiviteter til inspirasjon, gjenkalling og samtale.

I arbeidet med nærmiljø og samfunn skal vi introdusere barna for personer og steder for å skape tilhørighet og hjelpe barna med å orientere seg og ferdes trygt. Vi vil gi barna erfaring med at dere valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og for andre.

I arbeidet med antall, rom og form skal vi bruke bøker som belyser temaet i samlingsstunder. Vi vil ha fokus på tallrekken opp til 10 og bøker og sanger i samlingsstund.

Tegn til tale knyttet til prosjektet. Kaldt, Varmt, Lys, Mørke

Ideer til bøker og titler på prosjektet:

«Det regner! Sier Nora», av Irene Marienborg

«Liten på jord Tor!», av Annette Huber

«Dagen opp ned», av Martine Grande

«Pling vaken», av Irene Ahnéll og Elisabeth Moseng

Kommunikasjon, språk og tekst:	Antall, rom og form	Nærmiljø og samfunn	Natur, miljø og teknologi:
Uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter Videreutvikle sin begrepsforståelse og bruke et variert ordforråd	oppdage og undre seg over matematiske sammenhenger Leke og eksperimentere med tall, mengder og telling og få erfaring med ulike måter å uttrykke dette på. Bruke kroppen og sansene for å utvikle romforståelse Undersøke og gjenkjenne egenskaper ved former og sortere dem	Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikle tillit til deltakelse i samfunnet. Erfare at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse	Opplive og utforske naturen og naturens mangfold Få gode opplevelser med friluftsliv året rundt Opplive, utforske og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover

Prosjekttittel: «Noe nytt»

Base 1 og base 2:

Tidsrom: April, mai og juni

Mål:

- Barna skal møte et mangfold av historier og bøker, og eksperimentere med rim, regler og sang.
- Vi skal lære å sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser.
- Barna skal møte et mangfold av kulturuttrykk og utforske egne uttrykk

Arbeidsmåte:

I dette arbeidet skal vi skape et variert språkmiljø der barna får muligheter til å bruke språk og kommunisere med andre. Vi skal støtte barnas ulike kulturelle uttrykk.

Vi skal bruke tid på samtale med barna om deres og andres kunstneriske og kulturelle uttrykk og vi skal motivere barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet.

Denne perioden skal vi gi barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmønstre, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne, i og utenfor barnehageområdet. Vi skal bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser.

Drama og musikk vil være arbeidsmetoder denne perioden. For å starte kreative prosesser må vi hente inn inspirasjon og vi kommer til å dra nytte av egne ferdigheter og hente inn annen kompetanse om det trengs. Vi skal bruke bøker, historier, eventyr, video og musikk som inspirasjon. Om vi finner foreldre som vil delta og som kan bidra, vil vi åpne opp for dette

Vi vil i denne perioden finne ulike måter å lage musikk og lyd på. Vi vil eksperimentere med «improviserte» instrumenter og har som målsetning å lage en sanseløype på barnehagens område.

Barnas inspirasjon og innspill kommer til å være viktig i dette prosjektet og vil være med på å forme innholdet i prosjektet.

Vi bruker digitale hjelpemidler og bilder som samtale og støtte for barnas innspill.

Tegn til tale: Musikk, Tegne, Male, Se, Lukte, Høre

Kommunikasjon, språk og tekst:	Kunst, kultur og kreativitet:	Kropp, bevegelse, mat og helse:
<p>Vi skal leke, improvisere og eksperimenter med rim, rytme, lyder og ord</p> <p>Barna skal få møte et mangfold av eventyr, fortellinger, sang og uttrykksformer</p>	<p>Vi skal ha tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksform</p> <p>Barna skal øve på å ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede.</p> <p>Barna skal oppleve glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet</p>	<p>Vi skal øve motoriske ferdigheter, kroppsbeherkelse, koordinasjon og fysiske egenskaper.</p> <p>Barna skal få oppleve å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslig utfordringer.</p>

Prosjekttittel: «Du tror det ikke før du får se det»

Base 3 og 4

Tidsrom: september – november

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelse og mobbing. Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. (Rammeplan for barnehagen 2017, s. 13).

Mål:

- Barna skal øve evnen til å samtale og undre seg sammen.
- Barna skal bli glad i egen kropp og ha respekt for andres kropp.
- Barna skal bli kjent med egne følelser og gjenkjenne følelser hos andre.

Innhold og arbeidsmåter:

Basene skal jobbe med hver sin bok. Base 3 skal bruke en bok av Irene Ahnell og Elisabeth Moseng som heter «**Pling vaken**»

«*Klara får ikkje sove. Same kva ho gjer, er ho like PLING VAKEN*»

Base 4 skal bruke en bok av Ingeborg Eliassen og Hilde Hodnefjeld: Boken er kanskje årets lengste bok og skrevet på rim «**Du tror det ikke før du får se det**»

Jeg våkner av lyder og lister meg ned, men tror det nesten ikke det jeg får se,

for under den stripete kjøkkenmatta, snorker den skjeløyde nabokatta.

Begge basene skal lese boken på ulike måter, barna skal hjelpe til med å lage rekvisitter og når vi er ferdige skal vi ha laget en bokkasse med innhold til bøkene. Vi skal trekke ut fokusord fra bøkene, dramatisere og tegne/male fra boken.

Barna skal få et mer bevisst forhold til seg selv, egen kropp og omgivelsene. Vi vil tilrettelegge for og inspirere til trygg og utfordrende kroppslig lek og aktivitet for alle. Vi skal ivareta barns psykiske helse og arbeide bevisst rundt selvfølelse. Gjennom kroppslig aktivitet lærer barn verden og seg selv å kjenne. Vi vil ha faste samlinger med tema knyttet til følelser, kroppen, familie og relasjoner.

I prosjektiden vil vi arbeide aktivt med grovmotoriske bevegelser, ha «gym» aktiviteter, være aktiv i lek ute og bruke naturen til fysisk utfoldelse. Vi skal vekse mellom fysisk aktivitet, sansemotoriske øvelser og legge til rette for rolige aktiviteter der barna kjenner at de slapper av i hele kroppen. Vi skal bruke musikk til å bevege seg etter og til å skape stemninger og gi barna ro i kroppen. Det skal være en gjennomtenkt veksling mellom aktivitet og hvile. Vi vil bruke materiell fra «Sprell levende» og «Røris». Basene lager et hefte med utvalgte sanger som er knyttet til kropp og bevegelse.

Vi skal i hverdagen følge opp barns lekeinitiativ og tilby lek og spill der barna er fysisk aktive og opplever glede gjennom mestring og fellesskap. Vi skal skape betingelser for kroppslig lek og aktivitet der det også brytes med tradisjonelle kjønnsrollemønstre slik at jenter og gutter på en likeverdig måte kan delta i alle aktivitetsformer. Vi skal tilrettelegge for aktiviteter der barna står istedenfor å sitte, ved bord aktiviteter kan stoler tas bort, vi kan stå i samlinger og bruke gulv arealene.

*«I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i et positivt samspill med barn og voksne.»
(Rammeplan for barnehagen 2017, s.19).*

Kommunikasjon, språk og tekst	Kropp, bevegelse mat og helse	Etikk, religion og filosofi
<p>Legge til rette for samtaler og samtale om følelser</p> <p>Godta forskjeller og gi positive og oppmuntrende tilbakemeldinger til hverandre</p> <p>I samarbeid med barna skal vi legge til rette for fysisk lek og rollelek, bl.a. brannstasjon og sykehus lek.</p> <p>Lese i bøker knyttet til kropp, natur og helse</p> <p>Bruke rim og regler knyttet til bevegelse (eks: Fader Abraham)</p> <p>Bruke bevegelses sanger (Hode skulder kne og tå)</p>	<p>Gi barna en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring</p> <p>Ha faste treningsøkter og gå lengre turer i nærmiljøet</p> <p>Barna skal løpe i monsterbakken.</p> <p>Legge til rette for hinderløype, klatrevegg og fysisk lek både ute og inne.</p> <p>Bruke musikk til å få opp pulsen (Zumba, dans, aerobic) og til og roe ned.</p> <p>Høste poteter og annet som vokser i grønsakshagen. Samt høste bær, sopp og nøtter ute på tur</p> <p>Barna skal være deltakende i forberedelsen av lunsjmåltidet.</p>	<p>Barna skal få kjennskap til og reflekterer over grunnleggende normer og verdier</p> <p>Gi barna en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på</p> <p>Hjelpe barna til å utvikle interesse og respekt for hverandre. Ha fokus på hvordan vi godt kan fungere sammen i et fellesskap.</p> <p>Hjelpe barna til å glede seg over andres mestring</p>

Prosjekttittel: «Trolla, bryllupet og soloppgangen»

Base 3 og 4

Tidsrom: januar- februar -mars

Mål:

- Motivere barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og gi dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer
- Barna skal få leseerfaringer og språkmestring gjennom høytlesing og felles leseopplevelser.

«Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon. Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barnehagen skal legge til rette for samhörighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk.» -Rammeplan for barnehagen

“Innerst i Romsdal, akkurat der bølgene fra fjorden treffer de bratteste fjella, blei det en gang for lenge, lenge siden holdt et bryllup. Dette var så

eventyrlig vakkert og vilt at folk prater om det enda.” –Sagnet om Trollveggen

I dette prosjektet skal vi jobbe med to forskjellige eventyr:

- «Ruska – en kjærlighetshistorie fra Island», av Gudrun Helgadóttir
- «Sagnet om Trollveggen», illustratør Gunvor Rasmussen.

Det første eventyret handler om en trollkjerring som het Ruska. Hun ble så forelsket i en stor og stygg trollgubbe som bodde langt, langt borte, over fjell og dal i Island.

Sagnet om Trollveggen forteller historien om hvordan Nord-Europas høyeste loddrette fjellvegg, som troner midt i Romsdalen, ble til. Det er et sagn i god gammel eventyrstil, med troll i hovedrollene. Historien går ut på at tindene på Trollveggen en gang var troll – bryllupsgjester, brud og brudgom – i et vilt og vakkert trollbryllup. Trollene ble så oppslukt av festen at de glemte å følge med på når solen steg på himmelen – og dermed ble de til stein alle sammen. Troll tåler som kjent ikke sollys. Vi skal i dette prosjektet dykke inn i en verden med troll, magi og spenning. Vi ønsker å ta barna med på en reise i eventyrenes verden. Vi skal ha fokus på formidling og bearbeiding av eventyrene.

Base 3 og 4 skal samarbeide gjennom hele prosjektet, der vi skal ha fokus på å dele opplevelser og samarbeide om små prosjekter. Vi skal lage utstilling slik at vi kan vise hva vi jobber med.

Kommunikasjon, språk og tekst	Kunst, kultur og kreativitet	Antall, rom og form
<p>Lytte til musikk og sang</p> <p>Bruke musikk som et virkemiddel til å skape stemning og liv i fortellingene.</p> <p>Bruke musikk når vi dramatiserer eventyrene.</p> <p>Lese eventyr/sagn:</p> <p>Jobbe med ulike fortellerteknikker</p> <p>Samtaler med barn om innhold</p> <p>Velge ut begreper som vi har ekstra fokus på. (utvide ordforråd)</p>	<p>Formidlingsevne</p> <p>Øve på å formidle noe til andre</p> <p>Lære å uttrykke følelser gjennom eventyr og sagn</p> <p>Bli kjent med troll</p> <p>Hvordan ser de ut? Hva spiser de? Hvordan bor de?</p> <p>Bruke ulike formingsmetoder</p> <p>Lage utstilling Lage kulisser</p>	<p>Eksperimenterer med tall, mengde og telling</p> <p>Er det noe «mønster» i eventyrene? Har trollene lik form? Hvor høy er fjellene de bor på?</p> <p>Digitale verktøy</p> <p>Lage eventyr Ta bilder Lage rekvisitter med digitale verktøy</p>

Prosjekttittel: «Nå skinner sola i vinduskarmen»

Base 3 og base 4

Tidsrom: April, mai, juni

Bærekraft er å imøtekomme dagens behov uten å forringe muligheten for at kommende generasjon kan få dekket sine behov. For oss handler det om å fremme gode verdier og holdninger til de som skal ivareta denne oppgaven i fremtiden.

Mål:

- Barna får en begynnende forståelse for at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden
- Barna skal få erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen
- Opplive trivsel i naturen og undre oss sammen over det vi ser og oppdager

Innhold og arbeidsmåter:

Vi skal legge til rette for at barna skal få erfaringer i å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Vi vil legge opp til ulike aktiviteter som er med på å fremme en begynnende forståelse for bærekraftig utvikling. Vi skal støtte barna i å oppdage mangfoldet i naturen gjennom å observere, utforske, samle inn og undre oss.

Vi skal ha ulike småprosjekter der barna skal lære om sammenhenger i naturen og om hvordan vi kan påvirke omgivelsene våre og om hvordan vi i felleskap kan ta ansvar for fremtiden vår. Hva kan vi i barnehagen gjøre? Vi skal lære om hvordan maten vi spiser blir til. I prosesser fra frø til plante skal barna få kunnskaper om hva som skal til for å opprettholde liv og skape vekst. Vi har en flott vinterhage som gir oss muligheter til å dyrke grønnsaker og planter.

Vi vil formidle bærekraftige verdier og ha fokus på gjenbruk. Vi vil lære barna om hvor de ulike typene avfall skal kastes og litt om hva søppelet kan bli til. Barna er aktivt med å kildesortere på basen. Vi vil plukke søppel på turer i nærområdet. Kildesortering har vi fokus på gjennom hele året. Vi vil lage noe sammen av gjenbruksmateriell.

Vi vet at det blir stadig vanskeligere forhold for mange insekter, vi vil finne ut hvorfor og hva vi kan gjøre for å hjelpe. Lage insektshotell og ha ulike formingsaktiviteter der vi bruker naturmaterialer.

Språk, tekst og kommunikasjon	Nærmiljø og samfunn	Natur miljø og teknologi	Etikk, religion, filosofi
<p>Legge til rette for små aktivitetsgrupper, der barna får bruke språket og oppleve mestring.</p> <p>Tilgang til bøker, lese og samtale om innholdet</p> <p>Lære nye begreper innenfor temaet natur, gjenbruk og kildesortering</p> <p>Bruke sanger om dyr/ naturen</p>	<p>Finne faktaopplysninger om insekter og vekster</p> <p>Rydde søppel i nærområdet</p> <p>Kildesortere i barnehagen</p> <p>Hva er bærekraftig utvikling?</p> <p>Invitere base 1 og 2 med på samlinger gjennom prosjektet</p>	<p>Lage noe av gjenbruksmaterieell (f.eks. bilder, skulpturer eller leker)</p> <p>Lage insektshotell og hus til larven</p> <p>Samle naturmaterieell og lage en «skattekiste»</p> <p>Så og plante</p>	<p>Få en forståelse for å ta vare på planter, dyr og omgivelsene</p> <p>Følge med på endringer i naturen</p>

Vi skal hente inspirasjon og ideer fra: Forskerfrø – naturfagsentere, Miljøagentene, Loop miljøskole.

MERKEDAGER OG TRADISJONER

Planleggingsdager

Barnehagen har 5 planleggingsdager i året. Disse blir brukt til bl.a. planarbeid og kursvirksomhet.

Planleggingsdagene barnehageåret 19/20 er:

Mandag	09.09.19
Fredag	08.11.19
Fredag	31.01.20
Fredag	24.04.20
Fredag	22.05.20

Brannvernuke

Vi gjennomfører en brannvernuke i Uke 38. Vi er opptatt av å gi barna en grunnleggende kunnskap om og respekt for brannfaren. Vi legger vekt på at barna blir kjent med hvordan en kan forebygge brann, men også hva en skal gjøre dersom det begynner å brenne. Base 3 og Base 4 har eget opplegg knyttet til forebyggende brannvernarbeid. De bruker bl.a.

opplæringsmateriellet «Brannbamsen Bjørnis». De aller minste har noen forberedelser i forbindelse med at det skal avholdes brannøvelser, bl.a. oppmerksomhet for lyd.

Vi vil i løpet av uken gjennomføre brannøvelser både med og uten brannvarsler.

Fødselsdagsfeiring

Vi markerer hvert enkelt barn sin fødselsdag ved å lage en markering for barnet og resten av barnegruppen.

Fødselsdagsbarnet får barnehagens bursdagskrone og kappe på, og kort fra barnehagen med en hilsen fra barna og personalet.

Vi markerer dagen med flaggheising, bursdagssang og felles aktivitet/lek.

Julen

I adventstiden legger vi vekt på å skape en god atmosfære preget av forventning og glede. Vi ønsker å skape gode stemninger som barna kan ta med videre som gode minner. Vi baker, har eventyrstund, lytter til musikk og synger mm.

Vi har noen tradisjoner i barnehagen knyttet opp mot julen:

- Fellessamling på fellesrommet 2.desember for hele barnehagen.
- Adventssamling: Gjennom korte samlinger i adventstiden blir julefortellingen formidlet.
- Bakeverksted m/besteforeldre, torsdag 5.desember.
- Luciamarkeringen ved grillhytten kl. 8.00, fredag 13.desember. Vi inviterer alle barn og foreldre til å komme og se på Luciatoget. Førskolegruppen danner årets Luciatog. Etter markeringen serverer vi kakao og lussekatter i grillhytten. Førskolebarna besøker også noen institusjoner på formiddagen for å glede andre.
- Nissefest, onsdag 18.desember. Felles for hele barnehagen.

Påske

Påskefortellingen formidles med utgangspunkt i hva som skjedde de ulike dagene (palmesøndag, skjærtorsdag, langfredag, påskeaften, 1. påskedag). Fortellingen formidles ulikt på de ulike basene med hensyn til barnas alder. Vi deler barna i mindre grupper, slik at vi kan legge opp til samtaler og undring rundt innholdet i fortellingen.

For de aller minste vil vi ha fokus på å sanse påsken og ha fokus på påskens farger, former og tradisjoner. En kurv full av «påskemateriell» kan være et godt utgangspunkt for å oppdage, undre seg og leke.

Det blir også en god påskelunsj på basene.

17.mai

Historiene rundt grunnloven, flagget, sangene formidles til barnegruppen, og det tilpasses barnets alder. Vi har valgt å forberede barna på feiring av nasjonaldagen, selve feiringen hører familien til.

Barnehagen har egen fane som brukes i 17.mai toget på Erdal. Foreldrerepresentantene i samarbeidsutvalget har ansvar for denne og alle er velkommen til å delta.

Avslutning for førskolebarna

Vi inviterer førskolebarna med på en avslutningstur som en markering av at barnehagetiden snart er over.

Idrettsdag for førskolebarna, felles for hele kommunen.

Sommerfest, torsdag 4 juni for hele barnehagen.

Årshjul, fastsatte datoer

August:

September:

- Foreldremøte for førskolebarna, onsdag 4.9.19
- Planleggingsdag, mandag 9.9.19
- Brannvernuke, uke 38
- SU-møte, mandag 16.9.19
- Teater «Det blå kamskjellet» Base 1 og Base 2.
- Foreldremøte/foreldrerådsmøte for alle, onsdag 25.9.19

Oktober:

- Høstferieuke, 7.10.19-11.10.19

November:

- Planleggingsdag, fredag 8.11.19

Desember:

- Bakeverksted, 4.12.19
- Luciamarkering, fredag 13.12.19
- Nissefest, onsdag 18.12.19

Januar:

- SU-møte, mandag 13.1.20
- Planleggingsdag, fredag 31.1.20

Februar:

- Vinterferieuke, 24.2.20-29.2.20

Mars:

April:

- Foreldremøte 2.4.20
- Planleggingsdag, fredag 22.4.20

Mai:

- Planleggingsdag, fredag 22.5.20

Juni:

- Sommerfest, torsdag 4.6.20

Kontaktinformasjon til barnehagen:

Navn: Furuly barnehage

Adr: Brandaneset 26 og 38

Tlf: 56 15 53 50

Mail: furuly.barnehage@askoy.kommune.no

Hjemmeside: <https://askoy.kommune.no/fagavdeling-barnehage/kommunale-barnehager/furuly-barnehage>

